

Beslisnota voor de raad

Datum 18 oktober 2023

Openbaar

Onderwerp Stijging toeristenbelasting logiessector 2024 en verder
Versienummer 1

Portefeuillehouder P. Guldemonnd en H.M.M. Schuttenbeld
Informant Marjan Willems
Afdeling Ruimte en Economie
Telefoon (038) 498
Email M.Willems@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 5.2.1 We versterken de economische positie van Zwolle als koop- en recreatiecentrum van de regio
Begroting wijzigen Nee, is al in de begroting 2024 verwerkt.
Dekking ten gunste van Extra opbrengst ten gunste van de algemene middelen

Bijlagen

1. Output gesprek met de logiessector
2. Benchmark investeringen en tarieven toeristenbelasting vergelijkbare gemeenten

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 In te stemmen met een stijging van de toeristenbelasting met ingang van 1 januari 2024 met gedifferentieerde tarieven voor hotels, B&B, particuliere woningverhuur en jachthavens van € 2,50 en voor campings van € 1,10 per persoon per nacht.
- 2 In te stemmen met getrapte stijging van de hoog - laag tarieven per jaar voor 2025, 2026 en 2027 en deze vast te stellen op respectievelijk € 3,00 - € 1,20 ; € 3,50 - € 1,30 ; € 4,00 - € 1,40. Verdere indexatie tot en met 2027 is daarmee niet aan de orde.
- 3 In te stemmen met het instellen van registratienummers voor de logies categorieën B&B en particuliere verhuur van woningen om de melding van toeristische verhuur en het proces van aangifte en inning van de toeristenbelasting te faciliteren.

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De gemeente Zwolle hanteert op dit moment gedifferentieerde tarieven toeristenbelasting: voor hotels, B&B 's en jachthavens (€2 p.p.p.n.) en voor campings (€1 p.p.p.n.). In het coalitieakkoord kondigt het college een aantal maatregelen aan om het structureel perspectief te vergroten, waaronder aanpassing van de toeristenbelasting. In het coalitieakkoord is een taakstellende verhoging van de inkomsten van de toeristenbelasting per 2023 van 200.000 opgenomen.

Datum 18 oktober 2023

Tijdens de begrotingsbehandeling op 11 november 2022 heeft de Raad besloten de toeristenbelasting nog niet te verhogen in 2023 en deze ook niet te indexeren met de inflatiecorrectie. Reden hiervoor was dat de sector het zwaar had als gevolg van corona, de hoge tarieven voor energie en het dalende consumentenvertrouwen. In overleg met de logiessector is overeengekomen dat het verantwoord is om de beoogde verhoging van het tarief toeristenbelasting te implementeren per 1 januari 2024.

In de in het voorjaar gepresenteerde Perspectiefnota heeft het college aangegeven de toeristenbelasting te willen verhogen en bij de begroting 2024 een concrete uitwerking hiervan aan de Raad voor te leggen ter besluitvorming. Op dat moment is gesproken over een basis- en een plusvariant. Bij de plusvariant zou de gemeente zich inspannen om structureel te blijven investeren in toerisme en citymarketing, wat de logiessector van belang acht.

Deze plusvariant ligt voor bij de begroting 2024, evenals een structurele investering van € 310.000 in toerisme en citymarketing. De specifieke uitwerking voor de getrapte verhoging van de toeristenbelasting ligt voor met deze beslisnota. Deze beslisnota is niet gelijk met de begroting overgedragen omdat er per abuis geen separate beslisnota was gemaakt m.b.t. het voorstel in de begroting. Daarom leggen wij deze nu alsnog aan u voor.

Samengevat:

- Het tarief voor hotels, B&B's en jachthavens stijgt stapsgewijs van €2,00 naar €4,00 per persoon per nacht tot 1 januari 2027.
- Het laag tarief voor campings stijgt stapsgewijs van €1 naar €1,40 per persoon per nacht tot 1 januari 2027.
- Deze tarieven worden jaarlijks stapsgewijs geïmplementeerd, startende per 1 januari 2024 en tot en met 1 januari 2027.
- Particuliere verhuurders van woningen (via platforms zoals AirBnB) dragen ook toeristenbelasting af ten behoeve van het eerlijke speelveld en het draagvlak bij de reguliere logiesaccommodaties. Deze zullen onder het hoge tarief gaan vallen. De verordening toeristenbelasting biedt nu al de juridische basis voor heffing toeristenbelasting bij deze logiescategorie.
- Een afvaardiging van de sector neemt zitting in de Raad van Advies van Zwolle Marketing en praat mee over de toeristische inzet. Periodiek vindt overleg plaats tussen gemeente en de logiessector om de effectiviteit van de inzet te bespreken.
- Het College zal richting de perspectiefnota van 2024 een nadere afweging maken ten aanzien van de investeringen in toerisme en citymarketing.

Beoogd effect

Bezoekers en gebruikers van de stad dragen via de belasting bij aan onze investeringen in de stad.

Argumenten

1.1 De gemaakte afspraken in het collegeakkoord worden door dit besluit gerealiseerd.

In het Collegeakkoord "Samen voor een waarde(n) volle toekomst" staat:

We nemen een aantal maatregelen om het structureel perspectief te vergroten. Daarnaast vinden we het redelijk om ook aan bezoekers en gebruikers van onze (binnen)stad een bijdrage te vragen in onze

Datum 18 oktober 2023

investeringen in de stad. De toeristenbelasting, parkeertarieven en de precariobelasting zijn hiervoor logische instrumenten.

Omdat de tarieven voor parkeren onderdeel zullen worden van de mobiliteit-strategie voor de langere termijn en omdat de precariobelasting in een benchmark met vergelijkbare steden minder ruimte biedt voor verhoging, wordt nu invulling gegeven aan de verhoging van de toeristenbelasting. Daarbij wordt in het meerjarenperspectief ook structureel geïnvesteerd in citymarketing en toerisme.

1.2 Het Zwolse tarief voor toeristenbelasting ontwikkelt zich met deze verhoging in de eerste paar jaar meer richting de tarieven van vergelijkbare steden en later richting de tarieven van ambitie benchmarksteden.

Uit een benchmark blijkt dat de Zwolse tarieven voor toeristenbelasting wat lager liggen dan de vergelijkbare steden in Nederland, waardoor er ruimte is voor verhoging. De tarieven in ambitiesteden liggen nog wat hoger. Zie bijlage 2 voor een vergelijking met de benchmark-steden. Door een structurele investering in toerisme en citymarketing wordt een eerste stap gezet richting de investeringen van de benchmarksteden. Richting de PPN van 2024 zal worden gewerkt aan een voorstel vanuit cultuur, evenementen, toerisme en citymarketing hoe het organiserend vermogen in de stad te vergroten en welke voorwaarden nodig zijn voor succes. Uw raad kan zich dan beraden op de verdere toekomstige inzet.

1.3 De logiessector van Zwolle ziet ruimte voor verhoging van de tarieven.

Tijdens het proces richting verhoging van de tarieven toeristenbelasting zijn er gesprekken gevoerd met de grootste logiespartijen, dus de hotels en campings. Deze partijen hebben aangegeven ruimte te zien voor verhoging van de tarieven in samenhang met investeringen in citymarketing en toerisme. Deze investeringen vindt men van belang voor bereiken en trekken van gasten. Een afvaardiging van hoteliers neemt plaats in de Raad van Advies van Zwolle Marketing en het toeristisch overleg met de gemeente Zwolle.

2.1 De tarieven voor vier jaar vaststellen en communiceren zorgt ervoor dat de gemeente een betrouwbare partner is.

Zicht op de tarieven voor een periode van vier jaar geeft de logiessector zekerheid over hoe de toeristenbelasting zich gaat ontwikkelen. Deze informatie is voor de sector jaarlijks tijdig nodig voor de samenwerking met de boekingsplatforms.

3.1 Een deel van de B&B's en particuliere verhuur van woningen is niet in beeld bij de gemeente Zwolle.

Invoering van regels dat initiatiefnemers van logies bij woningen zich moeten melden en een registratienummer aan moeten vragen, helpt bij het krijgen van inzicht voor eventuele situaties van overlast en het betalen van toeristenbelasting.

3.2 Door samenwerking met Toeristischeverhuur.nl maakt Zwolle al een stap in de richting van de beoogde regelgeving voor particuliere verhuur van woningen.

Toeristische verhuur.nl heeft, samen met VNG en het Ministerie van Binnenlandse Zaken, een systeem opgezet voor registratie van logies accommodaties. Op het moment dat een gemeente een huisvestingsverordening heeft op basis van de huisvestingswet kunnen gemeenten een registratienummer verplicht stellen. De boekingsplatforms zijn verplicht deze registratienummers op te nemen in hun advertenties. Dit systeem biedt mogelijkheden om overlast door verhuursituaties aan te

Datum 18 oktober 2023

pakken en het faciliteert het proces van aangifte en inning van toeristenbelasting. Deze werkwijze zal gemeengoed worden op het moment dat de Europese Unie over een paar jaar wetgeving in gaat voeren voor vakantieverhuur van woningen.

Vooruitlopend op deze verplichte registratie is het voorstel om het proces in Zwolle al in te richten met registratienummers. Gemeente en logiespartners kunnen zo samen wennen aan de werkwijze en met elkaar in contact komen. De verordening toeristenbelasting stelt nu al verplicht dat logiespartijen zich moeten melden. Het is niet duidelijk hoe partijen zich kunnen melden. Met de module van www.toeristischeverhuur.nl op de website van www.zwolle.nl, wordt dit duidelijk en eenvoudig gefaciliteerd.

Risico's

Een te hoog tarief toeristenbelasting tarief ten opzichte van omringende gemeenten en benchmarksteden kan ervoor zorgen dat Zwolle een minder aantrekkelijke bestemming wordt voor toeristen. Een te hoog tarief heeft daarbij een negatief effect op het draagvlak. Om deze risico's te beperken is:

1. wederom de keuze gemaakt voor een laag tarief voor campings om aan te blijven sluiten bij de tarieven in de omgeving en;
2. Dit proces tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de grotere partijen in de logiessector die investeringen in toerisme en citymarketing van belang vinden.

Financiën

De extra opbrengsten in 2024 bedragen ruim € 0,2 miljoen en lopen tot en met 2027 verder op tot circa € 0,7 miljoen. In de begroting 2024 en meerjarenraming tot en met 2027 is reeds rekening gehouden met de verhoogde opbrengsten.

Communicatie

Voor de beoogde verhoging van de tarieven toeristenbelasting zijn gesprekken gevoerd met hoteliers en campinghouders. Hieruit zijn een aantal bevindingen gekomen, zoals gecommuniceerd in bijlage 1. Het plan is om B&B's te informeren naar aanleiding van deze beslisnota; deze groep is immers meer gedifferentieerd en voor hen is logies veelal een nevenactiviteit.

Het voornemen is om de gehele logiessector middels een brief tijdig op de hoogte te stellen van de definitief vastgestelde tarieven. De nieuwe tarieven zullen na besluitvorming zo spoedig mogelijk kenbaar gemaakt worden aan de logiessector. We zullen de bij ons bekende verblijfsaanbieders in de gemeente Zwolle schriftelijk informeren over de stapsgewijze tariefverhoging, zodat zij de benodigde voorbereidingen kunnen treffen om de heffingen te realiseren. Ook zullen we betreffende accommodaties (B&B en particuliere verhuur van woningen) vragen een registratienummer aan te vragen. Natuurlijk wordt er op de gemeentelijke website ook aandacht besteed aan de verhoging van de toeristenbelasting.

Vervolg

- De verordening toeristenbelasting zal in december 2023 ter besluitvorming worden voorgelegd aan uw Raad..

Datum 18 oktober 2023

- Het juridisch kader voor inning van de toeristenbelasting voldoet momenteel, maar kan worden aangescherpt door uitvoeringsbesluiten etc. Daarnaast zal onderzocht worden of de mogelijkheid kan worden geboden voor digitaal aangifte doen..
- De bestaande systematiek voor inning van de toeristenbelasting wordt voortgezet. De logies accommodaties krijgen ieder kwartaal het verzoek de aantallen overnachtingen door te geven aan de gemeente. Op basis daarvan wordt een aanslag opgelegd. Pas wanneer er gegronde twijfels zijn over het aanleveren van betrouwbare informatie of wanneer er situaties van overlast ontstaan, kan de gemeente overwegen meer informatie te verzamelen met datascraping. Dat betreft overigens alleen openbare informatie die voor iedereen inzichtelijk zijn via de logiesplatforms.
- Gemeente Zwolle werkt aan een huisvestingsverordening die naar verwachting in 2024 gereed zal zijn. In deze verordening zullen nadere regels worden opgenomen voor verhuur van particuliere woningen voor toeristische bezoekers, waarbij wordt gedacht aan het instellen van een maximaal aantal te verhuren dagen.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Bijlage 1 –reacties en draagvlak vanuit de logiessector

Met de logiessector (hotels en campings) is besproken wat voor projecten en initiatieven er zijn opgezet in 2022 en 2023 (aanbodontwikkeling, website en communicatie via www.visitzwolle.nl en campagnes met een flink bereik). Na het presenteren bleek dat er veel animo is voor het behouden van deze initiatieven en investeringen.

De sector heeft ook behoefte aan een duidelijk plan voor de komende jaren, zodat zij kunnen anticiperen op de ontwikkeling van de tarieven toeristenbelasting.

Hieronder een aantal bevindingen uit de gesprekken:

- Er is begrip voor een verhoging van de toeristenbelasting.

Datum 18 oktober 2023

- De sector zal tijdig op de hoogte worden gehouden over wat de daadwerkelijke tarieven gaan worden, zodat zij zich hierop kunnen voorbereiden.
- Er is voorkeur uitgesproken voor ronde bedragen vanuit diegenen die onder het hoge tarief vallen.
- Vanuit de campings, die als enige onder het lage tarief vallen, is er gesteld dat het wenselijk is om de tarieven toeristenbelasting minder te laten stijgen dan voor bijvoorbeeld hotelovernachtingen, omdat de procentuele stijging ten opzichte van de overnachtingsprijs dan veel hoger c.q. te hoog is. Ook kan een te hoge stijging van het lage tarief als mogelijk gevolg hebben dat de relatieve positie van de Zwolse campings op de markt zwakker wordt, ten opzichte van campings in naburige gemeenten (tarieven 2023 Ommen: € 1,10. Dalfsen € 0,95). Daarbij is de kans op klachten voor campingbeheerders dan groter bij het bespreken van de eindfactuur met de gasten.
- Het is verstandig een tussenevaluatie met de sector in te plannen, bijvoorbeeld na twee jaar.
- Het voornemen vanuit de gemeente om logies via de private sector (voornamelijk AirBnB) te reguleren, wordt als positief ervaren door de sector om zo een gelijk speelveld te creëren.
- De sector is geïnformeerd over de mogelijkheid om een vertegenwoordiger aan te stellen voor aansluiting bij het toeristisch overleg om zo, samen met de andere partners, mee te praten over keuzes in projecten. Ook kan er worden meegedacht in de citymarketing door een afvaardiging in de Raad van Advies bij Zwolle Marketing.
- Er is een wens benoemd tot het vergroten van investeringen in gebieden buiten de binnenstad. Er is ook begrip dat de prioriteit eerst ligt op andere projecten.

Bijlage 2: Benchmark tarieven toeristenbelasting vergelijkbare steden

1. Onderzoek ZKA in opdracht gemeente Zwolle 2020

Benchmark: Investerings in toerisme, citymarketing, cultuur en erfgoed

2019	Brede definitie (absoluut)	Brede definitie (per inwoner)	Enge definitie	(City-)marketing	Toerisme
Maastricht	12.501.000	102,83	5.375.000	1.182.000	1.479.000
'S-Hertogenbosch	11.022.000	71,48	5.754.000	387.000	577.000
Eindhoven	-	-	-	700.000	-
Zwolle	8.682.000	68,09	3.588.000	285.000	488.000

Bron: ZKA (2020)

Definities:

- Brede zin: alle uitgaven en subsidies aan voorzieningen, beleid en gemeentelijke werkgelegenheid die zijn weerslag hebben op het toeristisch potentieel van een stad, ook als toerisme maar een klein onderdeel is in de exploitatie;

Datum 18 oktober 2023

- *Enge definitie: het deel van de uitgaven en subsidies aan voorzieningen, beleid en gemeentelijke werkgelegenheid waarmee toeristische bezoeken en overnachtingen worden gegenereerd;*
- *(City-)marketing: gemeentelijke uitgaven en subsidies die direct te relateren zijn aan marketinginspanningen van daarvoor verantwoordelijke organisaties, zowel lokaal als regionaal en zowel recreatief als zakelijk. Het gaat hier om destinatie-/toeristische marketing, marketing voor congressen en events, en citymarketing ten behoeve van de brede positionering van een stad in Nederland.*

2. Onderzoek Respons voor gemeente Haarlem 2020

Wanneer wordt gekeken naar de gemiddelde investering per inwoner door de G32-gemeenten aan citymarketing (dus geen toerisme), dan omvat dat bedrag per hoofd € 4,35. Op basis van die maatstaf zou gemeente Zwolle op een investering in citymarketing uitkomen van € 575.000

3. Benchmark: tarieven toeristenbelasting

Gemeente	Hoog tarief	Middentarief (B&B of hostels)	Laag tarief campings
Amsterdam	7%+ 3,00 (11,29)		7% + 1,00
Rotterdam	6,5% (7,70)		6,5%
Utrecht	7,11		
Zaanstad	7,10		
Almere	5,92		
Houten	5,92		
Haarlem	5,00	3,25	2,00
Groningen	3,70		2,00
Den Bosch	3,65	2,40	0,75
Leiden	3,50		
Nijmegen	2,97		0,77
Enschede	2,75		
Breda	2,75		
Apeldoorn	2,63		
Amersfoort	2,40		

Datum 18 oktober 2023

Zwolle	2,00		1,00
Arnhem	2,00		0,75
Deventer	1,70	1,08	0,50
Almelo	1,50		
Hengelo	1,10		
Ommen	1,10		
Dalfsen	1,35	0,90	
Hardenberg	1,05		

(Bron: eigen onderzoek websites gemeenten 2022)